

Prax Levente

Gerald Afrikában

Történt egy nap, hogy Gerald Weinberg, a híres emberbarát és békeharcos sajtómunkás, aki korábban már számos kétségbeesetten nagyszerű figyelemfelhívó akcióval hizlalta hírnevét, levelet kapott Afrikából, Rumundiból, melyet a helyi katolikus misszió vezetője adott fel egy siralomházban, két hónappal korábban. Sanyarú helyzetére való tekintettel a kanonok atya csak röviden írt: elmondása szerint az országban egy éve polgárháború dúl a muzulmán kormányerők és a katolikus lázadó csapatok között (itt a misszionárius tagadta, hogy bármilyen közük lenne a zendüléshez; a felelősség legnagyobb részét szerinte a hírhedt TV-prédikátor, Ratty Robson viselte, akinek a műsora bevételeiből különösen hatásos fegyverekre is tellett Krisztus katonáinak). A lázadók előrenyomulása folytán egy éjjel, bizonyára bosszúból, a muszlimok rajtaütöttek a misszión, és mindenkit agyonlőttek, csak őt nem, de ez cseppet sem vigasztalja, úgymond, mivel valószínűleg napokon belül kerékbe török vagy felnégyelik (a levél írója ebben nem volt egészen biztos); ha pedig rájönnek, hogy levelezni próbált, talán karóba is húzzák! Ráadásul, tette még hozzá, már a hitét is kezdi elveszíteni: mind jobban retteg, hogy kiderül, még sincs Mennysország. Végül arra kérte Geraldot, hogy utazzon el Rumundiba, nézzen körül, majd írjon egy petíciót az érdeklükben valami fensőbb hatalomhoz, mondjuk az Amerikai Egyesült Államok elnökéhez, hogy küldjön segítséget, de azonnal.

Gerald leeresztette a levelet és arra gondolt, válaszolnia kellene valami biztatót, de a borítékon nem volt rajta a siralomház címe, meg aztán azóta minden bizonnyal a kanonok atya megtudta, van-e Mennysország vagy nincs. Mindazonáltal a dolog felkeltette az érdeklődését, így hát kisétált a konyhába és főzött magának egy kávét, hogy munkaképes állapotba kerüljön, miközben dörgő hangon megeresztett néhány „Meddig még?”-et és „Hát minden hiába?-t”, de ezt senki sem hallotta.

Hősünk ebben az időben már kis híján betöltötte harmincharmadik életévét, és ugyancsak lehiggadt; hosszú ideje nem vett részt olyan nyaktörő vállalkozásokban, amelyek a pályafutása jó részét jellemezték. Annak idején afféle tényfeltáró riporterként járta a világot, nem is akármilyen sikerrel: a cikkeiért egyszerűen megőrültek az olvasók. Az utolsó egy-két évben azonban jobbára tőzsdespekulációkból és néhány korábbi kalandjának könyvformában való megjelentetéséből élt, mint a *Kannibál esték az Új-Hebridákon* vagy a *Véres pálmafák – a brazzaville-i kommandó*; illetve a legutóbbi, ami különösen nagy vihart kavart, a déli-georgiai kalandjait feldolgozó *A fehér pokol legmélyén*. Ezen utazása során történt, hogy az ő és pilótája kisrepülőgépe lezuhant a sziget központi hegyvonulatának csúcsai között, és három hétbe került, amíg a mentőcsapat megtalálta őket. Mikor rájuk bukkantak, a pilóta már halott volt és több testrésze is hiányzott, míg Gerald többszörös lábtöréssel, de ettől eltekintve viszonylag jó állapotban hevert a tusszokfűből rakott tűz mellett. Ezek a körülmények sok bizarr találgatásra adtak okot, melyek visszatérő motívuma volt, hogy a békeharcos megölte és megette társát, hogy így mentse saját nyomorult életét. Gerald válaszul

piacra dobta a könyvet, de ebben nem sikerült egyértelműen megcáfolnia a vádakat, így azóta némi bizonytalanság lengte körül a személyét, főleg, hogy a későbbiekben semmilyen felvetésre nem reagált, ami kapcsolatos volt a kérdéssel. Vagyonából létrehozott egy alapítványt, amely a légi balesetek túlélőinek rehabilitációját támogatta, és eltűnt a nyilvánosság elől.

Mostanában azonban egyre inkább úgy érezte, hogy eljött az idő a visszatéréshez, amihez a kanonok atya levelében vázoltak remek alapot jelentettek. Nem sokáig töprengett, csak pár percébe került, hogy visszavonhatatlanul megérlelődjön benne az elhatározás: mielőbb elutazik Rumundiba, és az ott tapasztaltakat egy újabb írásban osztja meg a világgal; először talán egy rövidebb esszében, amelyet később akár újabb kötetbe is kibővíthet. Mindenekelőtt azonban információra volt szüksége a helyzetről, így hát felment a netre, és a következő másfél órában az alábbi dolgokat tudta meg.

Rumundi helyén az ókorban csak primitív, vadászó-halászó-gyűjtögető népek éltek, melyek még akkor sem jutottak el az államalapítás szintjére, mikor Tengerész Henrik hajósai felfedezték a területet. Őket a portugál gyarmatosítók követték, majd az angolok. A franciák a 19. század közepén vetettek szemet a tartományra, amely állítólag gazdag volt különféle ásványkincsekben, de a modern kutatások ezt nem igazolták. A viszályból kisebb háború támadt, amelyben a bennszülöttek az angolok oldalán harcoltak és hullottak, mint a legyek; a moambatu törzs, amelyről a főváros a nevét kapta, ezekben a zavaros időkben pusztult ki. A háborút az angolok nyerték és tovább uralkodtak a tartományon még csaknem százharminc évig. Ám a helyiek között a nacionalizmus hullámai mind magasabbra csaptak, mígnem Botoruru tábornok 1978. július 16-án partra nem szállt a Papagáj-öbölben, és százötven gerillájával díszlépésben be nem vonult a kétszáz kilométerre fekvő Moambatuba. Az angol reguláris hadsereg egységeit katasztrofálisan félreinformálták a helyzet komolyságát illetően, így az a néhány hadosztály, amely még a tartományban lézengett akkoriban, pánikszerűen menekült a szomszédos Kudu-földre. A tábornok így semmiféle ellenállásba nem ütközött, de azért a fővárosba érkezve a rend kedvéért kihirdette a népfelkelést, majd kikiáltotta a Rumundi Demokratikus Népi Szocialista Köztársaságot. Az ölébe hullott hatalommal Botoruru igen okosan élt vissza, rögtön bevezette a statáriumot és a kijárási tilalmat; majd összefogdostatta a fellelhető ellenzékiet és nyilvánosan kivégeztette őket egy guillotinnal, amit még az angolok zsákmányoltak a francia expanziós erőktől. 1980-tól a megalománia jelei kezdtek mutatkozni rajta és új vallást kreált, melynek istenévé a Szent Guillotine-t tette meg, főpapjává pedig saját magát – ez volt a híres guillotine-izmus. A kultusz számára hatalmas mauzóleumot építtetett, de ennek avatását már nem érte meg: 1982. május 11-én egy keresztény fundamentalista orvul meggyilkolta egy ceruzacsonkkal. A sajnálatos esemény után az utódjelöltek között polgárháború robbant ki, amely csak 1985-re ért véget; az áldozatok száma a legóvatosabb becslések szerint is elérte a félmilliót. A hatalmat végül Taddeus Slavensky szerezte meg, aki fényes haditettein kívül lengyel felmenőire volt a legbüszkébb, ebből a szempontból tényleg egyedülálló volt az országban. Egyébként meglehetősen narcisztikus alkatnak bizonyult: az önmagáról készíttetett harminc méter magas szobor már kormányzása harmadik évében a helyére került Moambatu főterén, a hónapokat pedig átkereszteltette a saját, illetve kedvenc kutyái nevére. Viszont az ő élete is szomorú véget ért: valaki a fejére ejtett egy üllöt, miközben újabb emlékműveket tervezgetett elmélyülten. A merénylő soha nem került elő, viszont a helyette kivégzett balfácán akasztása is igen népszerű eseménynek bizonyult.

1992, Slavensky halála óta tehát, olvasta Gerald, az ország államformája anarchikus köztársaság, amelyet a választási csalással hatalomra került egy-, két-, vagy háromkamarás parlament irányít. A korrupció törvényes, sőt kötelező. Az államnak tizennyolc hivatalos nyelve van, de jó néhányukat

a harcok eredményeképpen már senki sem beszél. A közlekedési infrastruktúra a háborúban elpusztult, de kiépítettsége amúgy is rendkívül alacsony volt: az egyedüli aszfaltozott út egy másfél kilométer hosszú csík Moambatu közepén, amelyen a katonai parádék zajlanak – ezt még a britek építették, kifutópályának, 1936-ban. A nemzeti össztermék ugyancsak a nullához konvergál, mivel minden üzemet szétbombáztak, a termőföldeket pedig elaknásították. De azért pár éve már mutatkoznak biztató jelek, a közelmúltban felavattak egy gumikacsa gyárat, ahol a termelés egyre jobban alakul.

A jelenlegi viszály okairól Gerald nem tudott adatokat szerezni, mert a fellelhető kevés információ is rendkívül ellentmondásos volt, és alapvetően nem érdekelt senkit a téma. A megszerzett adatok azonban bőségesen elegendőek voltak ahhoz, hogy felpaprikázzák a békeharcost és véglegessé tegyék elhatározását. Így már másnap nekilátott az utazás szervezésének. Egyéb programjait sorra lemondta és sejtelmes, nagy ígéreteket tett azon folyóirat főszerkesztőjének, amelyben korábban a legtöbbet publikált. A poggyászába összeszedett minden olyan felszerelést, amelyet nélkülözhetetlennek ítélt, köztük egy videokamerát is, a várható izgalmas eseményeket megörökítendő.

Mivel Rumundiban a bizonytalan helyzet miatt egyetlen menetrend szerinti repülőjárat sem szállt le, Gerald magángépet bérelt. Ilyen esetekben a praktikumot részesítette előnyben a luxus helyett: így igen jutányos áron sikerült találnia egy ütött-kopott Cessnát, amelyet egy hallgatag törpe vezetett. Derús reggel volt, mikor felszálltak; a pilóta mintegy 140 centis magassága ellenére kitűnően kezelte a műszereket, bár a pedálok eléréséhez rendkívül vastag talpú cipőre volt szüksége. A repülés sokáig eseménytelenül zajlott, azt leszámítva, hogy mivel a gépbe nem fért elég üzemanyag, először az Azori-szigeteken, később pedig a Zöld-foki Köztársaságban is le kellett szállniuk, hogy feltöltsék a tartályokat. Azokat a hajmeresztő és titokzatos eseményeket azonban, amelyek ezeken a helyeken történtek hősünkkel, majd egy más helyen fogjuk egyszer közzétenni.

A Zöld-fok után sem történt semmi különös, ide már közel volt Rumundi. Viszont sem Gerald, sem a pilóta nem sejtette, hogy a nyugalom csak látszólagos; ugyanis a gép tankjainak, tekintélyes koruk folytán, az utolsó igénybevétel végképp betett és véstesen szivárogni kezdtek. Gerald elszánt komorsággal bámult ki az ablakon, a törpe fűgén bíbelődött a műszerekkel. Már a kongói őserdők fölött szálltak, egészen közel az úticélhoz, mikor – derült égből villámcsapás! – a motor kettőt köhintett és leállt.

– A francba! – reagálta le a kellemetlen helyzetet Gerald. A törpe még elszántabb küzdelembe kezdett a műszerfalon, de mindhiába. Végül így fordult Geraldhoz.

– Uram, azonnal katapultálnunk kell.

– Itt? – legyintett rezignáltan Gerald és maga elé bámult. Felködlöttek előtte déli-georgiai emlékei, és ezek egy csöppet sem derítették jókedvre.

Aztán kiderült, hogy a gépen nincsenek ejtőernyők – a pilóta iszonyúan káromkodott, de ekkor már mind meredekebb szögben közeledtek a lombkorona felé. Végül egy óriási fának csapódtak; Gerald a műszerfalba vágta a fejét és eszméletlenül hanyatlott hátra – így könnyőreletesen mit sem érzékelt abból, ahogy a gép ágakat törve, rázkódva, szanaszét zúzódva és hullva zuhan az anyaföld felé, majd becsapódik, elpusztítva egy természetvárat. Aztán pedig csend lett, a madarak rikácsolásától eltekintve, nekik még kellett pár perc, hogy megnyugodjanak.

Gerald a földön ülve tért magához tért, még mindig az ülésébe szíjazva. Körülötte vagy ötvenméteres körzetben szétszórva heverték a repülőgép roncsai. Mellette a pilóta feküdt, látszólag sértetlenül, ám ahogy Gerald megpaskolta az arcát, hogy: – Hé! Cimbora! Ébredjen! – a feje

akadálytalanul nyaklott oldalra, és szinte minden ellenállás nélkül volt mozgatható bármely irányba, jelezvén, hogy a szerencsétlennek több nyakcsigolyája is biztosan kiugrott a helyéről, aminek következtében nem élte túl a balesetet.

– Ó, hogy a keserves! – szólt elgondolkodva Gerald, és tanácstalanul előre-, oldalra, majd hátralökte a néhai pilóta fejét, ami egy idő után meglehetősen unalmas játéknak bizonyult. – Másodszor? Pont velem történik meg másodszor is? – morogta, miközben feltápáskodott és megkereste a hátizsákját. Kinyitotta – két üveg ásványvíz volt nála és pár szendvics, ezek épségben maradtak, de a fontos holmik közül a videokamera eltört. Pillanatokkal később kiderült, hogy a telefonja is, holott ez utóbbit a zsebében tartotta. A fogát szívva konstataulta a veszteséget, és jobb ötlet híján taláalomra elindult egy irányba.

Céltalan bolyongása három napon és három éjjelen át tartott. Kezdetben száraz talajon, könnyedén haladt, de később a környezet egyre süppedősebbé, már-már mocsarassá vált – talán egy folyó húzódnak a közelben. Küzdelme a sárral mind nagyobb erőfeszítést kívánt tőle, gyorsan fogytak az energiataralékai. Igyekezett nem elmélkedni siralmas helyzetén, hogy a végső kétségbeesést elkerülje, de aztán, a harmadik nap reggelétől csúnya hallucinációi támadtak. Mintha újra Déli-Georgián lett volna, a kezében tűnődve szorongatott egy lábszárcsontot, miközben mindenünnen elefántfókák közeledtek felé, lassan, de biztosan. Majd valami posztapokaliptikus rémkép ejtette foglyul, szakadt tömegben álldogált az éjszakai égbolt alatt, elől valakit éppen keresztre feszítettek. Később a víziók elhomályosultak, furcsa ürességnek adták át a helyüket – a negyedik nap reggele volt, és Gerald rájött, hogy fél-öntudatlanul kijutott a mocsárból. Egy szelíden hajló domboldal emelkedett előtte, úgy döntött, felkapaszkodik rá.

Odafenn széles pusztaság tárult elé – kiért az őserdőből. Előtte, a szélső fák mentén katasztrófális állapotú földút húzódnak, amelyen egy autó közeledett.

– Nocsak – motyogta Gerald –, talán szerencsém lesz?

És ezzel merészen a közeledő jármű elé lépett. Irdatlan fékcsikorgás jelezte, hogy észrevették, az autó végül megállt. Meglepő módon egy öreg latino ült a volánnál.

– Mi van magával, megőrült? – üvöltötte. – Megunta az életét?

– Elnézést – magyarázkodott Gerald –, de eltévedtem az erdőben, segítségre van szükségem. Elvinne?

A sofőr alaposan végigmérte. – Hát nem semmi maga – állapította meg. – Hogy került ide? El kell mesélnie! Na szálljon be! – és kinyitotta az ajtót a másik oldalon.

Nagyjából egy órán keresztül zavartalanul haladtak, bár a latino nem volt nyugodt: „Bármikor bárki előbukkanhat, résen kell lennünk” jelentette ki mindjárt az elején. Lenin Zapata néven mutatkozott be; néhány évtizeddel korábban hivatásos forradalmárként került az országba, de idővel rá kellett jönnie, hogy a helyieket nem érdeklik az eszméi, a megbízói pedig kifogytak a szuflából vagy megszűntek létezni, esetleg mind a kettő utolérte őket. Ő pedig egyszerűen itt ragadt. Néhány percben Gerald is összefoglalta a vele történeteket: sofőrje bólogatott, de nem igazán lepődött meg. – Ennél sokkal cifrább dolgok is megestek már erre felé – jelentette ki és elmesélt egy sztorit egy luxemburgi zsoldosról, amiben fontos szerepet játszott egy kempingszék, egy RPG-vető és tizenöt dollárnyi készpénz.

Geraldnak ugyanakkor még igazán elgondolkodnia sem sikerült a hallottakon, szemből ugyanis egy katonai dzsip tűnt fel, tele állig felfegyverzett alakokkal. Zapata beletaposott a fékbe. A másik kocsu ugyancsak megállt. Kettőn ugrottak le róla és megindultak Geraldék felé.

A latino elkáromkodta magát.
– Most aztán nyakig ülünk benne, ezek a keresztény lázadók! – fordult útitársához.
– A keresztények? – lepődött meg Gerald. – Mi is azok vagyunk, nem? Ha közelebb érnek, majd szólunk nekik!
Zapata legyintett. – Ezeket nem érdekli. Bizalmatlan népség.
– Hát akkor?
A válaszra már nem maradt idő. A katonák odaértek.
– Kifelé a kocsiból, szarháziak! Kezeket a tarkó mögé! – üvöltötték, biztatásképpen előreszegették a fegyverüket. A dzsip felé kezdték terelni Geraldékat, amikor már eléggé eltávolodtak, az egyikőjük elővett egy kézigránátot és a latino kocsijába hajította. A jármű annak rendje és módja szerint fel is robbant; az egyenruhások harsány röhögésben törtek ki. Ezek után teljesen nyilvánvaló volt, hogy a békeharcos és társa a legjobb esetben is el fognak tűnni egy helybéli börtön mélyén, esetleg rögtön, a helyszínen kivégzik őket. De ekkor a dzsip hátsó üléséről felemelkedett egy díszegyenruhába öltözött, a kitüntetések súlya alatt szinte roskadozó, hatalmas termetű úriember, merően Gerald arcába bámult és így kiáltott:
– Maga, maga ott! Izé, maga nagyon ismerős nekem! Maga, mondja a nevét!
– Gerald Weinberg! – bömbölte az, amennyire hangosan csak kitelt tőle.
– Weinberg? – képedt el a tiszt. – Tényleg maga az? – kiugrott a kocsiból és hősünk elé sietve, közelebből is szemügyre vette. – Tényleg maga az! – állapította meg. – Elnézést az incidensért!
– ragadta meg Gerald kezét –, izé... nem tudtam... Üdvözlöm! Akin Hammel tábornok vagyok, a Krisztus Király Frontja Forradalmi Egységfront vezetője! Mr. Weinberg! Én csodálom magát! Mindent olvastam magától! Rendkívüli, amit maga Déli-Georgián... izé... kiállt! Nem sokan éltek volna túl! – veregette vállon Geraldot, aki kissé megzavarodva nézett rá.
– Érdekes neve van – állapította meg.
A tábornok meghökkent, de aztán gyorsan kapcsolt.
– A dédapám Németországból származott – mondta –, ennek köszönhetem a karrierem... Slavensky felfigyelt rám, tudja, ő meg... izé... bizonyos mértékig lengyel volt. És nem volt más európai a környezetében, azt mondta, nekünk össze kell tartanunk. Nem vagyok rá büszke, mármint hogy ennyiben is hasonlítottam arra az alakra, de az ember nem válogathatja meg a felmenőit! Különben... izé... a faji megkülönböztetés minden formáját elítéljük!
– Látja, ebben teljesen egyetértek Önnel! – Gerald megértően bólogatott, a luxemburgi zsoldos esete után ezeket az információkat is csodálatosan érdekesnek találta: ha majd megírja a cikkét, lesz miből merítenie.
Ebben a pillanatban felrecsegett a dzsip rádiója. Az egyik katona válaszolt, majd kiugrott a kocsiból és Geraldékhoz lépett.
– Tábornok úr! – hadarta. – Most jelentették, hogy csapataink elfoglalták Moambatu kormányzati negyedét, és a városba vezető utat megtisztították az ellenállástól!
– Hiszen ez nagyszerű! – bömbölte Hammel. – Végre egy jó hír! Azonnal odamegyünk és megünnepeljük! – majd Geraldhoz fordult. – Mr. Weinberg! Amint hallotta, csodálatos dolog történt! Nincs kedve velünk tartani? Megtiszteltetésnek vennénk!
– Nos – mondta az amerikai –, az az igazság, hogy magam is a fővárosba tartottam, és nagyon szívesen megyek Önökkel! Számomra a megtiszteltetés!

– Hát akkor, szálljon be kérem! – a tábornok kinyitotta a kocsi hátsó ajtaját és Gerald bemászott az ülésre. Mellette két oldalról a két katona ugrott be; a sofőr pedig már el is kezdett indítózni.

– Hé! – szólalt meg ekkor Zapata, akiről az utóbbi percekben tökéletesen elfeledkeztek. – Engem nem akarnak elvinni? Tönkretették a kocsimat!

– Látja, hogy nincs helyünk! – kiáltott oda a tábornok. – De majd forduljon hozzánk bizalommal... izé... kártalanítjuk!

– Hajlandó erre írásos garanciát is vállalni? – érdeklődött a latino, de ezt már senki sem hallotta, Hammel dzsipje kilőtt és elporzott. Keresztülhajtott a mezőn, majd egy széles földútra fordult, amely azonban minden addiginál rosszabb állapotban volt, amelyeket eddig Gerald az országban látott. Ezen haladtak vagy négy órán keresztül, nem túl gyorsan, megelőzendő a tengelytörést. A hangulat jobb már nem is lehetett volna, egyre-másra durrantak a pezsgősüvegek dugói, időnként a levegőbe eresztettek néhány sorozatot. A tábornok kissé többet ivott a kelletténél, ami arra készítette, hogy hosszú beszámolóba kezdjen származásáról. Vagy száz évvel ezelőtt, mesélte, egy német zöldségkereskedőt sodort partra az ár egy mangrovemocsárban, aki az óházában alaposan leégett, és nagyjából már minden mindegy volt neki. Készen állt arra, hogy nekivágjon a világnak. Akkoriban remekül ment a banánpiac, valamelyik krimóban azt a tanácsot kapta, hogy érdemes belevágnia a termesztésbe: a parcellákat szinte ingyen vágták az emberekhez. A német szerzett is néhány hold területet két üveg Jägermeisterért, és neki is látott, hogy maga is bekapcsolódjon a nagy világgazdasági besszbe. Magnélküli banánnal próbálkozott és az első év mindjárt szép termést hozott. A német kezdett meggazdagodni, már arra is tellett neki, hogy feleséget vásároljon egy közeli törzsből, aki hamarosan teherbe is esett. A jövő olyan fényesnek látszott, mint keveseknek ebben az elátkozott országban, ahol minden ígéretes kezdeményezés sorsa az elkerülhetetlen pusztulás, és ezt hamarosan a tábornok dédapja is megtapasztalta: két egymást követő, rendkívül heves esős évszak után az ültetvényt megtámadta a fuzárium és a növények az utolsó szálíg kirohadtak. A klíma ráadásul a németnek is súlyosan megártott: végül egy heveny lázrohamban pusztult el a kunyhójában, felesége gondos ápolása ellenére. Az özvegy ezután Moambatuba költözött és megfogadta, hogy ha már a férjének nem is sikerült, legalább a leszármazottaiból csinál valakit. És, mint az látható, fáradozása nem volt hasztalan! – fejezte be fejtegetéseit a tábornok. Aztán néhány szóval kitért Slavensky felmenőire is: az ő lengyel őse szintén a meggazdagodás vágyától hajtva érkezett az országban, csak egészségtelenül túltengett benne a férjéről, ugyanis legalább tíz nőt megerősszakolt már az első hónapban. Az utolsó esetenél aztán rajtakapták: ekkor néhány harcos lefogta és meztelenre vetkőztette, tetőtől-talpig bekenték mézzel, majd odakötözték egy tűzhangyaboly mellé. Az egyik ilyen erőszakból eredt meg Slavensky családfája, aki ezt a történetet minden erejével igyekezett kiirtani a köztudatból: a terjesztői könnyen egy föld alatti, ablaktalan cellában találhatták magukat. A hivatalos verzióban egy lengyel arisztokrata és egy törzsfő lánya szerepelt, csupa nemesi romantika, de azért mi tudjuk az igazságot, nemde? Mi tudjuk! – jelentette ki a tábornok és jót röhögött mellé. Gerald végig figyelmesen hallgatott és tudta, ezért már érdemes volt idejőnnie.

Közben alkonyulni kezdett és a láthatáron furcsa, széles porfelhő kezdett derengeni előttük: egyre közeledtek hozzá. A békeharcos egy ponton előreszegezte az ujját feléje, ekkor mintha már lázálomszerű, szürrealista épületformák is kirajzolódtak volna.

– Az ott micsoda? – kérdezte.

– Az? – nézett fel kissé zavaros tekintettel a tábornok. – Az Moambatu! Mindjárt megérkezünk! Charlie, lassíts! – kiáltott rá a sofőrre, aki engedelmesen lejjebb is vette a sebességet. Ekkor érték

el a szélső házakat – vagy inkább bizarr romhalmazokat. Az út szélén mindkét oldalon emberek álltak, ahogy haladtak előre, egyre sűrűbben; végül már sorfalat alkotva, és egyre hangosabb kiabálás – üdvrivalgás és éljenzés – hatotta át a levegőt. Mindenfelé zászlókat lengettek, amelyek vörös alapon egy tépetten fejfelé zuhanó keselyűt ábrázoltak, ugyanilyenek lobogtak – fedezte fel hirtelen Gerald – vastag porréteggel borítva a dzsip szélvédőjének két oldalánál is. A katonák különféle méretű lőszeres dobozokat húztak elő és bőkezűen szórták a tartalmukat a nép közé. Gerald is kapott egy efféle csomagot; elhűlve forgatta a kezében.

– Inkább élelmiszert kéne osztanunk... – szólalt meg bizonytalanul.

– Gondolja azt, hogy malátacukor – javasolta a tábornok. Aztán még hozzátette: – Ne essen kétségbe, Jézus megsegíti az ő harcosait, fogunk még azt is osztani, de ha egyelőre nincs, hát nincs. – Most egy cseppet sem tűnt részegnek, a siker hullámaiban fürödve pedig határozottan magabiztosabbá vált. Gerald vállat vont, majd belemarkolt a dobozba és szétszórt pár marék töltényt; a lelkesedés mintha még tovább erősödött volna. Majd az út hirtelen – bár erősen repedezett – aszfaltzottra váltott – elérték a nevezetes csíkot, amely mellett egy romos, szocreál stílusú épület, a kormányzói palota emelkedett. A dzsip megállt a kapu előtt, utasai kiugráltak, és mindannyian besiettek az épületbe.

Bent egy hatalmas terembe jutottak, amely, tekintettel az ünnepélyes hangulatra, fényesen ki volt világítva; bár áram híján csak (szemlátomást rögtönözve készült) szövetfáklyákkal. Az egyik fal mentén hosszú asztal húzódott és jó pár vendég ült már körülötte, általában egyenruhában, kedélyesen cseverészve – a hangzavartól remegtek a még épen maradt ablaktáblák. Mikor észrevették a tábornokot és társait, a zshivaj elcsitult; valamennyi jelenlévő felpattant és kórusban kiáltotta:

– Dicsértessék a Jézus Krisztus!

– Mindörökké, ámen – vigyorgott Hammel, majd helyet foglalt az asztalfőn, amelyet egy gázpalackról üzemeltetett Bunsen-égő világított meg. Gerald előkelő pozíciót kapott a jobbján; bal oldalon az egyik velük utazó katona foglalt helyet.

– Testvéreim! – zengte a tábornok. – Imádkozzunk!

Áhítatos moraj támadt az asztal körül, áldást mondtak. Mikor elcsendesedtek, Hammel hátradőlt, és ekképpen adta meg az estély alaphangját:

– Hát akkor fogyasszunk jókedvvel! Megküzdöttünk érte!

A jelenlévőket nem kellett biztatni, nekiestek a felhalmozott ételeknek, és a termet hangos csámcsogás, bőfögés és egyéb illetlen hangok töltötték be. Néha egy pezsgőspalack pukkant az általános hangzavarba, úgy tűnt, ebből kimeríthetetlenek a készletek. Gerald az előtte álló vodkásüveg – az utolsó szovjet delegáció hagyatéka 1991-ből – tartalmát töltögette a poharába, és hamarosan azon kapta magát, hogy iszonyatosan berúgott, továbbá ellenállhatatlan vágyat érez arra, hogy megvallja minden vétkét, csakúgy, mint délután a tábornok.

– Herr Hammel! – lökte hát oldalba vendéglátóját. – El kell ismernem valamit, most vagy soha.

– Hallgatom – nézett rá meglepődve a tábornok.

– Én... – Gerald megköszöri a torkát –, én... tényleg megettem azt a pilótát Déli-Georgián.

A tábornok nem rökönödött meg különösebben.

– Felejtse el, Mr. Weinberg – mondta –, vagy közelítse meg a kérdést evolucionista szempontból. Az erősebb marad életben, az ő génjei öröklődnek az utódokban, ez így van, amióta világ a világ. És hát... izé... magának nem is igen maradt más választása, úgyszólván ne eméssze magát – és

Kitin – The story: Ejakulator

biztatóan hátba veregette Geraldot, akinek torkára szaladt az itala és kis híján megfulladt. Úgy döntött hát, hogy elég volt az élményekből aznapra; nehézkesen felkelt az asztaltól és kinyilatkozta:

– Asszem, ideje lefeküdnöm... Fárasztó volt ez a mai nap...

– Menjen csak, Mr. Weinberg – intett kegyesen a tábornok –, fent az emeleten van egy csomó üres szoba, ha minden igaz. Hé, valaki segítsen Mr. Weinbergnek, alig áll a lábán! Gyerünk, gyerünk!

Két szekrény méretű, gépfegyveres pasas emelkedett fel az asztal mellől, bár ők is meglehetősen ingatag állapotban voltak. Ez azonban nem akadályozta meg őket abban, hogy oldalról közrefogják Geraldot és feltámogassák a lépcsőn. A művelet nem járt minden nehézség nélkül, kétszer is csaknem átestek a romos korláton, de végül szerencsésen feljutottak. Az emeleti folyosón a különösen fontos külföldi delegációk egykori vendégszobái sorakoztak, ilyen-olyan állapotban, ezek egyikébe kísérték most be Geraldot, aki, immár mit sem érzékelve a környezetéből, lerogyott a középütt lévő ágyra és rögtön mély öntudatlanságba süllyedt.

Másnap reggel hősünk arra ébredt, hogy egy érdeklődő botsáska tartózkodik az arcán. Undorral elegyes meglepetésében elfojtott kiáltással lesöpörte magáról; majd kissé megnyugodva körülnézett a szobában. A falakról már rég lehámlott a tapéta, alatta vígan tenyészett a penész. A bedeszkázott ablakokkal szemben a falban ökölnyi golyónyomok éktelenkedtek. Szinte az összes bútort miszlikbe aprították. Az összbenyomás szépen tükrözte a győzelem óta eltelt idő rövidségét. Gerald felmérte ezen áldatlan állapotokat és mély kétségbeesésbe zuhant; még a fejfájása is a duplájára

erősödött. Feltétlenül szükségesnek érezte, hogy mielőbb szerezzen a tábornoktól egy jobb szállást. Mindenekelőtt azonban le akart lépni innen, így hát felkelt, és ahogy volt, kilépett a folyosóra, majd lement a lépcsőn.

A terem jelen pillanatban kihalt volt, csak néhány részeg vendég hortyogott az asztal alatt. A beáradó fényben ez a helyiség is sokkal rosszabbul nézett ki, mint az előző este. Gerald pocskékul érezte magát; kísétált az épületből. Az utca túloldalán felsőbb emeleteitől megfosztva düledezett egy másik szocreál betonszörny; a kapuja fölött tépett, de azért még felismerhető felirat hirdette:

Á.LA.I POST.

„Ez jó lesz!” állapította meg magában Gerald, és megindult arrafelé. Ha másutt nem, a postán mindig van telefon, vélte naivan.

De az épület szinte teljesen üres volt; szemlátomást többször is kifosztották. A főbejárat mögött hatalmas, félhomályos terem ásítózott, üvegtörmelékkel borítva. Szemközt faltól falig magas pult húzódott – valamikor e mögött dolgoztak a tisztviselők. Az egyik végén, a sarokban, az ablak maradványai mellett fiatal suhanc könyökölt és unottan rágcsált egy szivaracsonkot. Mikor észrevette Geraldot, úgy elámult, hogy a bagó kiesett a szájából és a padlóra hullott.

– Misztér – suttogta szinte áhítatosan. – Én nem is tudom... Isten hozta! Mi járatban erre?

– Telefonálni szeretnék – mondta Gerald. – Lehet? – aztán alaposabban is végigmérte a fiú döbbszent arcát. – Mi az?

– Ami azt illeti, elég kevés külföldi jár manapság erre... – a suhanc képtelen volt összeszedni magát.

– Hát – mondta Gerald –, én most itt vagyok. Szóval van telefon?

– Van, uram – bólogatott szaporán a fiú, majd elővett a pult mögül egy ősrégi, tárcsás készüléket. – Tessék!

– Köszönöm szépen! – Gerald a füléhez emelte a kagylót. Minden előfeltevését megcáfolva volt vonal, ami a körülményeket tekintve nem kis csodával ért fel. Komótosan tárcsázott; a suhanc tágra nyílt szemmel figyelte. A vonal másik végén kicsörgött. És felvették.

– Halló! – szólt Gerald túlradó lelkesedéssel. – Fred, lezártatok már a következő havi számot? Nem? Helyes, óriási sztorim van! Nem fogod elhinni, honnan telefonálok! Rumundi fővárosából, Moambatuból! Igen! Megérkeztem! Tessék, hogy hol van? Ne hülyéskedj már velem, Fred! Itt háború van, lőnek! Micsoda? Igen, elképesztő viszonyok vannak itt! Tessék? Halló! Halló, Fred, ott vagy? Halló! A mindenségit neki, megszakadt! – Gerald letette a megsüketült kagylót és a fiúhoz fordult. – Szóval, mit keresel itt tulajdonképpen?

– Itt dolgozom – válaszolta amaz önérzetesen.

– Aha. És csak te egyedül? Hol vannak a többiek?

– Elmenekültek vagy beálltak valamelyik seregbe.

– Te meg itt tartod a frontot? – Gerald töprengve végigsimított a homlokán.

Ebben a pillanatban az utca közepén három Kasszám-rakéta csapódott be. Szerencsére az ablakokban már nem maradt üveg; a szétrepülő szilánkok miszlikbe aprították volna Geraldot, de a légnyomás így is alaposan a pulthoz vágta, a dörej pedig kis ideig megsüketítette. Lassan nyerte csak vissza az érzékeit és konstataulta, hogy jó pár újabb zúzódást szerzett a korábbiak mellé. A fiú közönyös képpel emelkedett fel a pult mögül – neki szemlátomást meg sem kottyant a dolog.

– Ejha! – jegyezte meg végül Gerald. – Ez azért nem semmi volt...

A fiú vállat vont. – Én már megszoktam.

– Na hát akkor minden oké, nem igaz?...

A kormányzói palotából jónéhányan kisereglettek az utcára, köztük a tábornok. – Izé... – üvöltötte –, mi a nyavalya ez, bombáznak, a mindenségít neki?! Hogyhogy még lőtávolon belül vagyunk? Hol van Mr. Weinberg? Katasztrófa... csináljanak már valamit! – A társaság azonban csak toporgott tanácstalanul a bombatölcsér szélénél. Hammell körbeforgatta a fejét, végigfürkészte az utcát, beleértve a postahivatal homlokzatát, és meg is látta bent Geraldot, ahogy bágyadtan integet neki. – Ó, hála az Úrnak! Nem esett baja? – fürgén megindult, átugrott az ablakpárkányon és egyenesen az amerikaihoz sietett. – Látja, milyen állapotokkal kell megküzdenünk? – kérdezte elkínzottan. – De rendet fogunk tenni, hamarosan végleg... izé... felszámoljuk az ellenállást! Úgy gondolom, addig is nem kellene a városban mászkálnia, maradjon a palotában. Az... hm... többé-kevésbé biztonságos.

– Miattam egy percig se aggódjon, láttam ennél már sokkal rosszabbat is – mondta Gerald. – Viszont a szobám elég sok kívánnivalót hagy maga után.

– Igen, az emeleten közelharc dúlt, sajnos... Meg fogjuk oldani, ez a legkisebb feladat. – A tábornok mélyet sóhajtott. – Meg akartam kérni Önt... izé... egy szívességre, amivel nagy szolgálatot tehetne az ügyünknek... Viszont most a történetek után, ugye...

– Csak nyugodtan!

– Arra gondoltam – magyarázta a tábornok –, hogy ha van kedve, mondhatna egy beszédet... Izé... A népnek nagyon sokat jelentene, ha egy ilyen tekintélyes személyiség, mint Ön, szólna hozzájuk. Nagy szükségük van a biztatásra. Hát még ha azt is megemlítené... amire persze nem kötelezhetem... hogy mennyi mindent tettünk *mi* már eddig is azért, hogy ez az ország felemelkedjen... Mit szól hozzá?

– Tudja, ami azt illeti, nem érzem magam valami fényesen magam – mondta Gerald. – De bizonyos mértékig egyetértek azzal, amit mondott, és egy rövid beszédet nagyon szívesen tartok, ha segíték velem.

– Nagyon hálásak leszünk – ragadta meg Gerald kezét a tábornok. – Most menjünk vissza, a szobáját rendbe tesszük, aztán pihenjen egy kicsit. Nagy muri volt tegnap este, az én fejem is fáj.

Gerald nem ellenkezett, így együtt mentek vissza a palotába. A tábornok néhány katonát utasított, hogy teremtsen kényelmesebb körülményeket az emeleten, így az amerikai szobájából pillanatokon belül eltűnt a törmelék; csak egy nagyjából épségben maradt asztal és persze az ágy maradt benne. A délelőtti hátralévő részét Gerald ez utóbbin hanyatt fekvé töltötte. A közérzete egy cseppet sem javult reggel óta, sőt egyre inkább romlott. A fejfájása elviselhetlenné erősödött; időnként meg-megborzongott. Komolyan tartott tőle, hogy láza van; ilyen állapotban nemigen tudott a beszédre koncentrálni. Bár nem bántódott miatta különösebben, néhány odaillő mondatot a kisujjából is ki tudott rázni bármilyen helyzetben. Néhány perccel déli tizenkettő után aztán kopogtattak az ajtón.

– Bújj be! – kiáltott ki mogorván Gerald.

A szobába az egyik katona lépett be abból a kettőből, akikkel előző nap együtt utaztak. – A tábornok úr kéri, hogy kövessen a mellvédre. Készen áll?

– Azt hiszem – morogta Gerald. Nehézkesen felállt és kiment a folyosóra. Nem mentek messzire, a mellvédre nyíló ajtó csak pár lépésnyire volt. Most mind a két szárnyát szélesre tárták; kint a sűrű, porfelhőkbe burkolózó ég alatt magányosan árválkodott egy mikrofonállvány.

A tábornok két másik tiszt kíséretében az ajtó mellett, a falhoz húzódva várakozott. Mindhárman kitüntetésekkel sűrűn teliaggatott díszegyenruhát viseltek, Hammell valószínűleg ugyanazt, amit az előző napon. Gerald és kísérelője odamentek hozzájuk.

– Nos, Mr. Weinberg – mondta a tábornok –, eljött az idő. Arra gondoltam, hogy... izé... először beszéljen csak Ön, hogy megteremtse az alaphangulatot... Aztán mi jövünk.

Gerald, annak ellenére, hogy forgott körülötte a világ és így kissé bizonytalanul állt a lábán, áthajolt a mellvéden. Néhányan gyülekeztek az épület előtt, de messze nem voltak annyian, hogy azt tömegnek lehetett volna nevezni. – Nincsenek túl sokan – állapította meg.

– Nem baj, biztos jönnek még – mondta a tábornok. – Legközelebb pedig már mindenképpen többen lesznek. Aztán meg annál is többen. Ennek a mostani eseménynek főleg az izé... szimbolikus értéke jelentős. – Majd belenyúlt a mellé fekvő ládába, kimarkolt belőle egy adag töltényt és leszórta az utcára. Odalent kisebb tolongás támadt. – Látja, hogy lelkesek! – fordult vissza Geraldhoz. – Örülnek mindennek, amit kapnak. Most bejelentem Önt, aztán beszélhet.

Ezzel odalépett a mikrofonhoz. Odalent tökéletes lett a csend.

– Barátaim! – kiáltotta. – Győztünk! – kis hatásszünetet tartott. – De mielőtt megünnepelnék nagy tetteinket, hadd mutassam be Mr. Gerald Weinberget, aki Amerikából érkezett, mert ügyünk... izé... felkeltette érdeklődését! Most ő kíván hozzátok szólni!

Szórványos taps és éljenzés hallatszott. A tábornok félreállt; Gerald a helyére lépett és felemelte a kezét.

– Barátaim! – szólalt meg. – Nagy örömmel tettem eleget a tábornok úr kérésének, hogy szóljak hozzátok. Komoly várakozással jöttem ebbe a gyönyörű országban, és meg kell mondjam, nem csalódtam, sőt jóval többet kaptam annál, mint amit vártam! Nemcsak a táj, a vidék, de az emberek is... – Gerald megakadt és végigsimított a homlokán. – Különösen az emberek...

Ezzel összecsuklott, mint egy harmonika, estében magával sodorva a mikrofonállványt. Hammell és társai hátrahőköltek. A lentiek felzúdultak: – Mi az? Mi történt? Ki lőtt? – ilyesfajta kiáltások hangzottak, és már meg is fogtak egy fickót, pillanatok alatt kötél is került, és indultak is a legközelebbi fa felé. Fenn az egyik tiszt végül összeszedte a bátorságát és letérdelt Gerald mellé. Futólag megvizsgálta, majd hátraszólt a többieknek. – Semmi gond, nem merénylet. Lázroham.

– Izé... tyűh! – a tábornok megkönnyebbülten látszott. Lehajolt és felemelte a mikrofont. – Polgártársak! Őrizzék meg a nyugalmatokat! Nyugalom! Mr. Weinberget kissé megviselte a klíma, amit még nem szokott meg, ennyi az egész. Hamarosan rendbe jön, de most pihenésre van szüksége. Pár perc és folytatjuk – ezzel visszafordult a mellvéden lévőkhöz. – Izé... – és Geraldra mutatott. – Vigyétek be... Mindjárt megyek én is.

Páran előreléptek, megragadták Geraldot és eltűntek vele a folyosó mélyén; a tábornok pedig megtörölte a homlokát és kétségbeesetten meredt maga elé. – Teringettét! – suttogta. – Teringettét...

Komor délután jött, minden tekintetben. Gerald izzadságban fürödve, magas lázban, delirálva hevert a szobájában; az ágya körül ott szobroztak a tábornok és hívei, készen minden eshetőségre. Hirtelen egy katona vágódott be az ajtón.

– Tábornok úr! – jelentette. – Az egész várost felforgattuk, de nem találtunk orvost.

Hammell a halántékára szorította a kezét.

– Hová lettek, az ég szerelmére?

– Elmenekültek vagy meghaltak. Az utolsónak éppen tegnapelőtt főztek varázslevest a fejéből.

– Varázslevest?

– Hogy elsajátítsák a tudományát.
 – És hol vannak, akik ezt tették? Hátha kiokosodtak...
 – Felrobbant a gázrezsójuk. Meghaltak.
 – Ó, Uram, tudom, hogy azokat sújtod, akiket a legjobban szeretsz – a tábornok mélyet sóhajtott. – Gyógyszereink sincsenek?
 – Nincsenek – mondta a katona.
 – A fenébe is... – Hammell kétségbeesetten nézett végig a többiekén. – Izé... Most mit csináljunk? Mi lesz a jó hírünkkel, ha azzal kezdjük, hogy egy ilyen elismert személyiség... meghal nálunk!
 – Nem mi hívtuk ide! – jegyezte meg valaki a túloldalról.
 – Rosszul látod, ez nem a helyes hozzáállás – mondta Hammell. – Sajnos, ugye, nincs sok barátunk... nem fordítottunk kellő figyelmet az izé... propagandára. Ha Mr. Weinberg meghal, azt ellenünk fogják felhasználni.
 – Biztos? Szerintem neki sincs túl jó híre – vélte az előbb közbeszóló.
 – A mindenségit... – motyogta a tábornok. – Azonnal tennünk kell valamit! Mit csináljunk?
 – Esetleg fényképet? Azzal bizonyíthatnánk, hogy megtettük, ami tőlünk telt – javasolta egy alak az ágy fejénél.
 – Jó, a semminél egyelőre ez is több – döntött a tábornok. – Fiam – szólt a hírhozó katonához –, az asztalon megtalálja a mobilom; térerő ugyan nincs, de nem is azért kell; csak fogja, menjen oda az ágy végéhez és kapjon le minket úgy, hogy Mr. Weinberg is látszódjon.
 – Igenis – a katona tisztelgett, majd fogta a telefont és beállt oda, ahová a tábornok mutatta. Mindenki pózba vágta magát. A katona lenyomta a gombot.
 Gerald még két napig élvezte a kormányzói palota vendégszeretetét, aztán egy újabb, különösen heves lázroham során kiszenvedett. Mivel a külvilággal nem sikerült időben felvenni a kapcsolatot, helyben kapott állami dísztemetést, melyen az ország összes újdonsült vezetője részt vett. Az eseményt megzavarta néhány újabb rakéta becsapódása – a front még mindig közel volt –, de ezek a megrongált idegeken kívül már nem okoztak károkat, hiszen nem maradt mit lerombolni. A békeharcos elmúlása pedig alig kapott hírverést, néhány sajtótermék említést tett ugyan róla, de ezek sem főhelyen. Egy folyóirat három héttel később leköszölte a képet, amelyet a katona készített; a hozzátartozó cikkben Geraldot az új rezsim feltétel nélküli támogatójaként írták le, amivel, úgymond, csak tovább rontotta nem igazán makulátlan hírnevét. Hammel pedig, megnyugodván, hogy senki sem akarja felelősségre vonni, immár zavartalanul láthatott neki egyéb, sürgetőbb problémák megoldásához, de elődeihez hasonlóan ő sem aratott osztatlan sikert.